

Mitä kestäväen ruokavalion edistäminen vaatii ruokapolitiikalta?

YHYS Poliittikkadialogi 3.6.

2.6.2016

 mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Millainen on kestävä ruokavalio? Mitä on ruokapolitiikka?

Kuva: Yhteishyvä

Kuva: ELO-säätiö

Kuva: Valomerkki

Kuva: ET-lehti

Kuva: Kouvolan sanomat

*Visio: Vuonna 2030 suomalaiset kuluttajat syövät
maukasta, terveellistä, kestävästi tuotettua
ja turvallista ruokaa.*

Case:

*Miten edistetään
kasvispainotteisempaa
ruokavaliota?*

2.6.2016

 mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

3

Kasvanut lihankulutus

- Suomessa lihan kuluttajahinnat laskivat EU:hun liittyessä (v. -94-04, lihankulutus kasvoi 20 %), vuonna 2014: n. 77 kg/hlö (Ravintotase)
- Kuluttajat ovat halunneet ostaa suomalaista lihaa (esim. elintarviketurvallisuus) ja Suomessa hyvät olosuhteet rehuntuotantoon.
- Maatalouspolitiikka ei ole ravitsemuspolitiikkaa, vaan maatalouspolitiikan tavoitteena on tukea ruuan tuotannon omavaraisuutta, viljelijöiden kohtuullista tulotasoa ja kohtuuhintaisten elintarvikkeiden saatavuutta kuluttajille
- Miten yhteensovittaa eri politiikat?

Tarvitaan tietoa ja tilastoja

- Tutkimusta ruuan kulutuksen vaikutuksista
- Kulutusmäärät ja -tavat selvillä
 - Lihankulutuksen määrä/ravitsemussuositukset. Nyt Suomi syö punaista lihaa ja lihajalosteita keskimäärin hieman yli suositusten (= puolet syö liikaa)
 - Ympäristön kannalta kestäväää määrää ei ole määritetty
 - MMM:n selvitys julkisten ruokapalveluiden tarjonnasta: Miten ravitsemussuosituksia toteutetaan julkisissa ruokapalveluissa?

2.6.2016

Miten kulutusta ohjataan?

- Valtioneuvoston periaatepäätös Kestävästä kulutuksesta ja tuotannosta ”Vähemmästä viisaammin”
- Valtioneuvoston periaatepäätös kestävien ympäristö- ja energiaratkaisujen (cleantech –ratkaisut) edistämisestä julkisissa hankinnoissa

”Keittiöissä ja ruokapalveluissa on hankittava ravitsemussuosituksen mukaista sekä luonnonmukaisesti tuotettuja, kasvispainotteisia tai sesonginmukaisia elintarvikkeita. Julkisissa keittiöissä tarjotusta ruoasta 10 prosenttia on luomua vuoteen 2015 mennessä ja 20 prosenttia vuoteen 2020 mennessä. Julkisissa ruokapalveluissa on pyrittävä järjestelmällisesti ruokahävikin vähentämiseen ja energiatehokkuuden parantamiseen”

- Ravitsemussuositukset

Informaatio-ohjaus ja suositukset eivät ole riittäneet

ruokaa ja luonnonvaroja

Inspiraatiota muilta sektoreilta

Energian tuotannon ja kulutuksen ohjauksen keinoja:

- Syöttötariffi
- Biopolttoaineiden jakeluveto
- Energiakatselmukset

Inspiraatiota muilta sektoreilta

Liikenteen ohjauksen keinoja

- Päästöperusteinen auto- ja polttoaineverotus
- Turvavyöt ja kypärät
- Nopeusrajoitukset

Kuva: YLE

Liikenne- ja maantieteellinen osasto

Toisaalta:

”Hallituksen tavoitteena sääntelyn nettomääräinen keventäminen ja säädöksille vaihtoehtoisten ohjauskeinojen käytön lisääminen. Tavoitteena on turhan sääntelyn purkaminen ja hallinnollisen taakan keventäminen”

2.6.2016

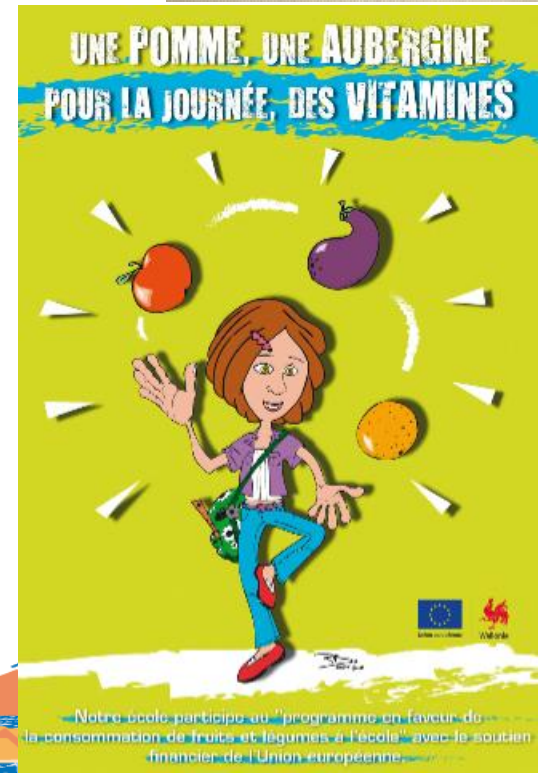

 mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Mitä mahdollisuuksia?

- Tuotannon kehittäminen: esim. sopimusviljely
- ”Proteiinifoorumi”
- Tutkimus ja elintarvikekehitys
- Julkiset ruokapalvelut/lounassetelit
- Tiedotus- ja menekinedistäminen
- Kouluhedelmäohjelma
- Kokeilut (esim. interventiot)

ARTIKKELIT

**Läpi harmaan kiven:
laktoositon tuotteet syntyvät
vastoinkäymisten kautta**

Lihankulutuksen vähentämisestä kiinnostuneita jopa puolet kaikista kuluttajista.

Esteet muutokselle usein käytännöllisiä, esim. miten saadaan ja valmistetaan helposti ja vaivattomasti kasvispainotteista ruokaa?

Miten markkinat voivat vastata tarpeeseen?

Kasvispainotteisuudesta helppoa, houkuttelevaa ja hyvää

*"Luulemme, että päätämme itse ruokavaliostamme
– se on harha"*

(Ruokatutkija Markus Vinnarin haastattelu, HS 19.5.2016) 12

Kiitos kuulijoille!

hanna.mattila@mmm.fi

@hsmattila

2.6.2016

13